

žarek dobrote

6/XX
junij
2022

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Dobrodelna akcija Otroci nas potrebujejo

VARUJMO ŽIVLJENJE

4 ••• Zagovorništvo otrok v socialnovarstvenem programu
Popoldan na Cesti

STISKE SODOBNE DRUŽBE

4 ••• Motnje hranjenja (IV. del)

KARITAS MLADIH

5 ••• Koraki za vzpostavitev ali nadgradnjo
Mlade Karitas (IV. del)

7 ••• Odprtost, iskrenost, fleksibilnost

NA OBISKU

8 ••• Na obisku v materinskem domu v Mozirju in Žalcu

9 ••• Počitek

10 ••• Srce, odprto za ves svet

11 ••• Zaključek literarnega natečaja »Smej se!«

KOPER

13 ••• Razstava likovnih del Umetniki za Karitas v Pivki

14 ••• Bliža se konec šolskega leta

14 ••• Srečanje starejših in bolnih

LJUBLJANA

15 ••• Še je luč

16 ••• Tujec sem bil in ste me sprejeli

17 ••• Romanje v Bogojino

18 ••• Izobraževanja za krepitev digitalnih veščin

18 ••• V letošnjem letu smo okrepili naše delo

MARIBOR

19 ••• Hvala za čas, delo, odprte dlani in ljubeče srce

20 ••• Libanon kliče na pomoč

22 ••• Profesionalna, a srčna Karitas v Evropi

22 ••• Obisk predsednika Caritas Europa v Sloveniji

23 ••• Nagradna križanka

• FOTO NASLOVNA STRAN in ZADNJA STRAN Zdenka Šfiligoj •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
ODGOVARJA: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas •
UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Marijana Plesničar
Jezeršek, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš,
Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman •
LEKTORIRANJE: Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA
PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK:
Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poštnina plačana pri pošti
• ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne
predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote
omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

VABILO

Karitas

Teden Karitas

21. – 27. november 2022

geslo: **SKUPAJ DELAJMO ZA DOBRO**

23. 11. : Romanje sodelavcev Karitas na Ponikvo
in dobrodelni koncert Klic dobrote

NAPOVEDNIK

18. 6. – 54. romanje bolnikov, invalidov in starejših
na Brezje, sveta maša ob 10h.
Vabljeni, da organizirate prevoze in spremstvo
iz vaših župnij.

Foto: Zdenka Šfiligoj

*Krščanska duhovnost povezuje počitek s
praznovanjem. Človek je nagnjen k odrivanju
premišljevalnega počitka na raven neustvarjalnega
in nekoristnega. Pri tem pozablja, da
tako jemljemo delu, ki ga opravljamo,
najpomembnejše: smisel.
Poklicani smo, da v svoje delo vključimo dovezetnost
in zastojnost, ki sta nekaj drugega kakor golo
brezdelje. Gre za drugačno vrsto delovanja, ki spada
k našemu bistvu. Takó
človeško delo obvarujemo pred praznim aktivizmom,
pa tudi pred pretiranim pohleptom in zožitvijo vesti,
ki vodi k zasledovanju.
papež Francišek, okrožnica Hvaljen, moj Gospod*

tema meseca**DOBRODELNA AKCIJA
OTROCI NAS POTEBUJEJO**

Mojca Kepic

Slovenska karitas v drugi polovici junija začenja z dobrodelno akcijo **Otroci nas potrebujejo**, ki je namenjena zbiranju materialnih in finančnih sredstev za pomoč socialno ogroženim družinam s šoloobveznimi otroki, ki potrebujejo pomoč pri nakupu šolskih potrebščin. Tudi letos pričakujemo, da bo vsaj 13.000 otrok potrebovalo tovrstno pomoč Karitas. Lani smo s šolskimi potrebščinami pomagali 12.950 otrokom po vseh župnijskih in škofijskih Karitas. Skupna pomoč v šolskih potrebščinah in pri položnicah je presegla 381.761 EUR. Stiske žal ostajajo v podobnem obsegu kot v preteklih letih oziroma se na nekaterih območjih celo povečujejo. Družine s šoloobveznimi otroki bodo tudi letos potrebovale veliko dodatne pomoči pri nakupu šolskih potrebščin.

Trije otroci (Andrej, Jerneja in Metka) so še osnovnošolci. Pred kratkim so izgubili očeta, ki je nenadoma zbolel za hudo boleznijo in v treh mesecih umrl. Oče je s plačo preživljal vso družino. Mama je bila zaposlena v gostinstvu. Zaradi posledic pandemije so bili lastniki gostilne, v kateri je delala, primorani zapreti svoj posel. Tako je še mama izgubila službo in s tem tudi edini mesečni vir prihodka. Pri varstvu vnukov po svojih močeh pomaga stara mama, ki pa je že starejša in živi v precej oddaljenem mestu. Sami s skromnimi prihodki živijo v starejši hiši, ki bi bila potrebna obnove. Ob novem šolskem letu bodo potrebovali pomoč pri nakupu šolskih potrebščin, zvezkov in delovnih zvezkov.

Prav vse lepo vabimo k darovanju in podpori otrokom, ki potrebujejo šolske potrebščine. Darovi se zbirajo na:

Slovenska karitas,
Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761,
sklic: SI 00 362,
namen: Otroci nas potrebujejo.

Darujete lahko tudi s poslanim **SMS sporočilom** s ključno besedo **ZVEZEK5 na 1919 in prispevali boste 5 € za šolske potrebščine.** **Zgibanke s položnico** bodo na voljo tudi po vseh župnijah.

Na gorski kmetiji živi fant z imenom Kristjan. Z bratom in sestro staršem veliko pomaga pri kmečkih opravilih. Obiskuje četrti razred osnovne šole. V šolo zelo rad hodi, saj je nadvse zvedav in bister fant. Vsak dan mora z bratcem in sestrico prehoditi kar dva kilometra do šolskega avtobusa, ki šolarje vozi v šolo. Med potjo do avtobusa se večkrat ustavi in, kot se za take zvedave fante spodobi, vedno kakšno ušpiči. Pred kratkim mu je z mostu padla torbica naravnost v potok z deročo vodo. Seveda je potem niso več našli, ker jo je voda veselo odnesla s seboj. Šola mu je pri-skrbela nove šolske potrebščine. Na neljubi dogodek se je odzvala tudi Župnijska karitas, ki mu je kupila novo torbo, na kateri so narisani dinosavri. Takoj ko jo je zagledal, so mu od veselja zažarele oči.

Učenci v OŠ in otroci v vrtcih so v mesecu maju zbirali nove zvezke v okviru akcije Pokloni zvezek, ki jih bodo sodelavci Karitas čez počitnice razdelili otrokom iz socialno ogroženih družin. Mnogi pa bodo deležni pomoči pri nakupu drugih šolskih potrebščin.

Otrokom želimo, da bi živeli ustvarjalno in dostojno. Da bi se v prihodnosti rešili revščine, potrebujejo primerno izobrazbo, pridobljene spretnosti in vero, da zmorejo.

Iskrena zahvala vsem župnijam in župnijskim Karitas, ki pomagata družinam s šoloobveznimi otroki.

karitas 30+

ZAGOVORNIŠTVO OTROK V SOCIALNOVARSTVENEM PROGRAMU »POPOLDAN NA CESTI«

Tatjana Rupnik

4

»Otroku ne delate usluge, če mu kažete le dobro v svetu in ga ščitite pred vsem slabim. Tisto, kar je v resnici pomembno, je, da ga naučite razlikovati med obojim.« (Walt Disney)

Program Popoldan na Cesti že 20. leto nudi pomoč otrokom in mladim, ki se znajdejo v različnih težavah na poti odrasčanja. Vsak izmed otrok je individuum, zato je delo z vsakim otrokom in mladim drugačno. Vstop v otroka v program je največkrat povezan s slabim učnim uspehom. Z rednim srečevanjem na učni pomoči pa se odpirajo nova poglavja, ki so največkrat zakrita in potlačena. Takrat nastopi naše delo, da znamo pristopiti do tega otroka do te mere, da se vzpostavi zaupanje. Pomembno je predvsem to, da smo dobri poslušalci, da pustimo otroku, da se izrazi, da pove svoje težave in skrbi. Zaradi tempa življenja si odrasli premalokrat vzamemo čas, da otroku pustimo, da se »skih« in izrazi svoja negativna čustva. Velika bojazen pa tudi je, da otrokom ne pustimo, da so jezni, žalostni. Pomembno je izražanje vseh čustev, tudi in še posebej negativnih.

Pomagali smo fantu, ki je v naš program vključen že devet let. V tem času je bilo zaznati, da v družini ni vse tako, kot bi moralo biti. Mati je alkoholičarka, ki pogosto menja partnerje. Večkrat je do svojih otrok nasilna, kar tudi sama pove oz. poudari, da ji s trdo roko uspe narediti red in mir. Že nekaj časa smo opazili, da je s fantom nekaj hudo narobe. Bil je brez volje, vedno žalosten, umaknjen v svoj svet, tudi v šoli stvari niso bile takšne, kot bi si želel. Nekega dne je zaupal svoji prijateljici, da je bil štiri leta spolno zlorabljan s strani maminega partnerja. Ker je njegova prijateljica vedela, da prihaja k nam po učno pomoč, nas je poklicala in povedala, kaj se dogaja. Naslednji dan sem fanta povabila na pogovor, kjer mi je povedal vse, kar se mu je v teh letih dogajalo. Hitro smo sprožili postopek, da se otroka umakne iz okolja in poda prijavo. Na vprašanje, zakaj ni tega povedal mami, je rekel, da mu ne bi verjela oz. bi bila nanj zelo jezna. Še posebej v takih primerih je zagovorništvo otroka zelo pomembno. Otrok mora začutiti, da ima ob sebi osebo, ki ji lahko zaupa in ki mu bo pomagala.

Ko se srečujemo s takimi in podobnimi primeri je zelo pomembno, da znamo prisluhniti, razumeti ter poskušamo dati trdno oporo pri reševanju težav.

Imamo pa tudi otroka, od katerega starši pričakujejo, da bo popoln. Da bo vse teklo brez težav, da bo odličnjak, da bo izpolnil vse, česar sami v življenju niso uspeli ustvariti. Največkrat pričakujejo tudi, da bo otrok reševal težave, s katerimi se srečujejo zakonci, da bo povezovalni člen med zakoncema. Zavedati se moramo, da se otrok ne rodi zato, da bo reševal probleme svojih staršev, zapolnil praznino v njunem življenju ali njun odnos naredil popoln. Rodi se zato, da bi pisal in živel svojo lastno zgodbo.

Za konec naj poudarim, da je že v Družinskem zakoniku določeno, da zagovornik ne more biti otrokov zakoniti zastopnik, ampak oseba, ki je pripravljena otroku nuditi strokovno pomoč, da izrazi svoje mnenje v vseh postopkih in zadevah, v katerih je udeležen. Strokovna pomoč pa vključuje psihosocialno podporo otroku, pogovore o njegovih željah, počutju in mnenju, seznanjanje otroka s postopki in dejavnostmi na njemu primeren način, iskanje najprimernejše rešitve skupaj z otrokom ter spremljanje otroka pred organi in institucijami, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih.

stiske sodobne družbe

MOTNJE HRANJENJA (IV.)

zbrala: Helena Zevnik Rozman

Nadaljevanje iz prejšnjih števil, kjer si bili predstavljene anoreksija, bulimija in kompulzivno prenašanje.

V prejšnji številki smo spoznali, kaj je kompulzivno prenašanje. Naj tokrat z vami delim zgodbo mladega fanta, ki je od dolgčasa prešel v hudo motnjo hranjenja, s katero blaži svoje stiske.

»Začelo se je iz dolgčasa, po koncu izpitnega obdobja: vrečke čipsa sem praznil drugo za drugo. Zatem škatle piškotov. Sledila je čokolada, velike tablice čokolade. Iz litra mleka sem si pripravil sladek kakav in vanj nadrobil celo štruco kruha. Najraje pa sem imel kokosove rezine, ki jih je pekla moja mama; vsak teden sem jih prinašal od doma. Pozabiti ne smem niti baklav, namočenih v sladkorni sirup. Jedel sem brez premora, eno vrsto hrane za drugo, dokler me ni zbolelo trebuh. Včasih sem imel občutek, da mi bo počil želodec; bolečine so bile tako močne, da sem se valjal po postelji in s stisnjenimi zobmi zadrževal tuljenje, da me ne bi slišali sostanovalci. Takrat sem se spraševal, kaj, za vraga, me je obsedlo, da tako pretiravam.

Prenajedanje se je začelo iz dolgčasa, pozneje pa sem se prenaedel vsakič, ko sem bil žalosten, osamljen, v stresu, razočaran, jezen ... Pravzaprav sem ob vsakem neprijetnem čustvu izgubil nadzor nad sabo. Izbruhi prenajedanja so se nadaljevali, posledica pa je, da se je moja telesna teža v dveh letih skoraj podvojila. Občutek imam, da se povečuje iz tedna v teden. Ko sem se zadnjič tehtal, se je kazalec ustavil pri skoraj 120 kilogramih, od takrat pa si nisem več upal stopiti na tehtnico. Celo pri mojih 190 centimetrih je to odločno preveč.

Počutim se čisto izgubljen in popolnoma brez nadzora, toda najbolj me moti zavedanje, da je to samo navada in nekaj, kar počnem, da bi pomiril neprijetna čustva. Ko vsakič znova spravim vase vso to hrano, se resnično počutim, kot bi bil omamljen. Zatem sem popolnoma otopel, omrtničen. Hrana deluje kot pomirjevalo: pomiri, otopi občutke in čustva, ublaži bolečino. Pozabim na vse svoje težave, na svojo osamljenost, na tesnobo, ki me nenehno preplavlja, na strah in živčnost zaradi izpitov, pa tudi na žalost. Nobenega od tistih težkih, mučnih občutij ni več, morda me boli želodec, toda to je nepomembno v primerjavi s tem, kar me teži v notranjosti. Ko sem napolnjen, ne morem niti misliti ali, bolje rečeno, takrat lahko ne mislim na nič. Olajšanje, mir ...»

Nove oblike motenj hranjenja

Med nove oblike motenj hranjenja sodita predvsem ortoreksija nervoza in bigoreksija nervoza. **Ortoreksija nervoza** je motnja hranjenja, katere značilnost je patološka obsedenost z zdravo, biološko čisto hrano, ki vodi do izrazitih prehrabnih restrikcij. Obolevajo predvsem ženske v zgodnji in srednji odrasli dobi. Glavni problem je nizka samopodoba in slabo samospoštovanje ter potreba po nadzoru. Izstopajoče osebnostne poteze so perfekcionizem, pretirana storilnost, rigidnost in velika potreba po pohvalah s strani okolice. Odsotni pa so strah pred debelostjo, težnja po vitkosti in motena telesna shema. Ortoreksija vodi v podhranjenost, izgubo socialnih stikov in čustvene motnje.

Za **bigoreksijo nervozo**, imenovano tudi mišična dismorfija, je značilna obsedenost s potrebo po mišičastem telesu in izrazito motena telesna shema (kljub pretirano mišičastemu telesu se oseben doživlja presuhe in premalo močate). V ozadju motnje je nizka samopodoba in slabo samospoštovanje. Obolevajo predvsem moški v obdobju mladostništva in zgodnje odraslosti, ki večino svojega časa preživljajo v fitnes studiih, pogosto pa zlorabljajo tudi anabolične steroide, kar še dodatno okrepi pridruženo depresivno motnjo in povzroči motnje spolnih funkcij, ki so lahko ireverzibilne.

Ortoreksija in bigoreksija nervoza za zdaj še nista uvrščeni v mednarodne klasifikacije bolezni.

Vir:

Sernec, K.: Sodobni vidiki in način zdravljenja motenj hranjenja. V: Farmacevtski vestnik 61, 2010.

Inštitut za razvoj človeških virov, <https://www.psihoterapija-ordinacija.si/dusevne-motnje/motnje-hranjenja/anoreksija>.

karitas mladih

KORAKI ZA VZPOSTAVITEV MLADE KARITAS

Luka Oven

Ocenite trenutno mladinsko delo v vaši organizaciji

Ko izvajate ta korak, boste morda ugotovili, da mladinsko delo v vaši organizaciji ni novo. Verjetno že obstajajo projekti ali programi, ki so namenjeni mladim, mladim zaposlenim ali prostovoljcem, ali pa obstaja baza podatkov mladih uporabnikov storitev. Vse to je mogoče vključiti pod oznako Mlada Karitas, ki združuje vsa prizadevanja in pobude v zvezi z mladimi pod skupno identiteto, ki je povezana tudi s širšim prizadevanjem znotraj evropske in svetovne mreže Karitas.

Ta korak se nanaša na izdelavo izčrpnega seznama vseh dejavnosti katere koli vrste, ki vključujejo ali so usmerjene na mlade. Poskrbite, da boste dobili čim več podrobnosti o takšnih pobudah, da jih boste uporabili v kasnejših fazah načrtovanja. Vedeti boste morali, kdaj se je posamezna pobuda začela, ali gre za začasno projektno dejavnost ali stalno, koliko sodelavcev Karitas dela na njej, kateri oddelek koordinira akcije, koliko mladih je vključenih, kakšne so njihove vloge in kakšni so pričakovani rezultati posameznega dejanja.

Prvo orodje se imenuje **Potovanje udeležencev**. Je orodje, ki služi kot način za boljše razumevanje, kako prostovoljci Karitas doživljajo svojo vključenost v našo organizacijo, z namenom izboljšanja njihovega sodelovanja. Omogoča organiziran način anketiranja udeležencev, v tem primeru pa se lahko uporablja za poslušanje mladih, ki so vključeni v Karitas.

Drugo se imenuje **Vprašalnik za oceno potovanja udeleženca**. Gre za sklop vprašanj, ki si jih zaposleni Karitas lahko zastavijo, da ocenijo, kako so or-

ganizirane možnosti sodelovanja/vključevanja mladih znotraj njihovih organizacij.

Tretja je splošno znana kot **Analiza deležnikov**. Lahko vam pomaga analizirati, kdo točno vam lahko pomaga razviti priložnosti za mlade, kdo bi lahko nastopal kot nasprotnik in kako zgraditi zaveznitva za vaš primer.

6

DOGAJA se

V soboto, 18. 6. 2022, bo potekalo romanje starejših in invalidov na Brezje. Mlada Karitas je pri projektu že sodelovala. Tudi letos te vabimo, da se nam pridružiš in pomagaš pri pripravi prizorišča, delitvi vode in spremljanju starejših.

MLADI se PREDSTAVIJO

Sem Nika Černač, študentka razrednega pouka, in prihajam iz Grosuplja. Kot prostovoljka YoungCaritas sodelujem že peto leto, sprva le kot animatorka na letovanju za otroke iz socialno ogroženih družin (Počitnice Biserov), sedaj pa z veseljem priskočim na pomoč tudi pri kakšnem drugem projektu. Pred kratkim sem pomagala pri dvigovanju telefonov na dobrodelnem koncertu Stopimo skupaj za Ukrajino ter kot tehnična podpora na humanitarnem večdnevem kolesarskem dogodku DOS.

Prostovoljstvo: Prostovoljstvo predstavlja kar velik del mojega življenja. Z njim sem se prvič srečala že v osnovni šoli kot članica prostovoljnega gasilskega društva, v devetem razredu pa tudi kot animatorka na domačem oratoriju. Nekaj let sem delovala kot ustvarjalka na vsakoletnem festivalu Stična mladih. V zadnjih

letih prostovoljstvo najaktivneje živim kot skavtska voditeljica, z veseljem pa delujem tudi kot animatorka na duhovnih vajah, ki jih organizirajo salezijanci, ter kot birmanska animatorka v župniji. Če čas dopušča, se vsako leto rada udeležim tudi delovnega tabora za mlade Summerjob.

Hobiji: Življenje želim zajemati z veliko žlico, zato me zanima veliko stvari. Sem ljubiteljica gora, pohodništva in športnega plezanja. Všeč so mi tudi zgodnja jutra s sončnimi vzhodi, še posebej na kakšnem hribu, spontani izleti in potovanja ter večeri ob tabornem ognju, ubranem petju in zvokih kitar. Kadar je vreme bolj kislo, z veseljem preberem tudi kakšno dobro knjigo ali preizkušam nove recepte. V zadnjem času se navdušujem tudi nad vezenjem, vrtnarjenjem in alpinizmom.

Najljubša hrana: Obožujem kuhinjo naših babic, predvsem štruklje, sarme in ajdove žgance.

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Dolina Soče – idilična narava ter hkrati dobro izhodišče za okoliške gore ali pa majhne vasice na Krasu, kot je Štanjel.

Najljubša pesem: Zelo pri srcu mi je pesem Sijev od skupine Zvezdosledi. Drugače pa rada poslušam slovenske kantavtorje, kot so Rudi Bučar (Tisti ljudje), Aleksander Mežek (Kam) in Vlado Kreslin.

Najljubši kotichek, kjer se sprostiš: Kjerkoli v osrčju gora skupaj s prijatelji ali pa v bližnjem gozdu.

Najljubša slovenska beseda: Dom, ker pomeni tako veliko – dom je lahko prostor, lahko so ljudje, ujet trenutek ali pa topel spomin v srcu.

ODPRTOST, ISKRENOST, FLEKSIBILNOST

Luka Oven

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je skupaj z odborom RS za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva v sredo, 25. 5. 2022, v Veliki dvorani Predsedniške palače priredil sprejem ob podelitvi državne nagrade in priznanj na področju prostovoljstva za leto 2021. Med prejemniki državnega priznanja se je znašla tudi voditeljica youngCaritas Slovenije Veronika Žižek. Sporočamo, da smo zelo ponosni nanjo in se veselimo z njo, ker vemo, da si priznanje resnično zasluži.

25-letna Veronika Žižek, vzgojiteljica, montessori pedagoginja, ki zaključuje študij Pedagogike in andragogike na Filozofski fakulteti, pravi: »S prostovoljstvom dobiš veliko izkušenj, prek katerih osebno rasteš in razširiš svoja obzorja.«

Veronika Žižek se je v enajstih letih iz mlade prostovoljke za otroke razvila v prostovoljko, ki kljub mladosti odgovorno prevzema naloge in vodenje različnih projektov ali skupin prostovoljcev ter snuje nove prostovoljske programe s posebnim čutom do ljudi v stiski, še posebej do otrok, mladih in starejših. Odlikuje jo vztrajnost, natančnost, srčnost, odločnost, timska naravnost in spoštljiv odnos do sočloveka.

Njena predanost delu, socialne in vodstvene izkušnje so pomembno vplivale na razvoj in izvedbo programov Počitnic Biserov, Summerjoba, Stične mladih ... Ob tem pa se je na njeno pobudo razvilo kar nekaj novih prostovoljskih programov, kot so Povezani preko telefona, Pismo za lepši dan, Kuhajmo skupaj, v katerih spodbuja mlade in stare k medgeneracijskemu sodelovanju. V času epidemije se Veronika namreč ni zapirala, ampak je odgovorila na potrebe starejših in po telefonu povezala mlade in stare, v projektu Pismo za lepši dan pa ji je lani uspelo nagovoriti več kot 3.000 ljudi vseh starosti v Sloveniji in celo po Evropi, da so napisali preko 5.000 pisem za starejše in osamljene po Sloveniji.

Izkušnja prostovoljstva jo je spremenila in te vrednote deli naprej med mladimi (MEPI, vodenje youngCaritas Slovenije, Društvo za zedinjen svet), kjer spodbuja mlade, da se vključujejo v prostovoljske programe, da prevzamejo odgovornost za lasten osebni razvoj in jim ni vseeno za ljudi v stiski. Voditi, nagovoriti, vplivati na več kot 5.000 različnih ljudi, predvsem mladih, po različnih kanalih in organizacijah je velik dosežek za odrasle, kaj šele za mlado dekle, in to Veroniko Žižek posebno odlikuje, so napisali v utemeljivi priznanja.

Ob podelitvi priznanja smo z Veroniko tudi poklepali in jo povprašali o njenem pogledu na youngCaritas, prostovoljstvo, vodenje mladih prostovoljcev.

Kaj ti je pomembno pri vodenju mladih prostovoljcev?

Odprtost, iskrenost, fleksibilnost. Fleksibilnost zato, ker so mladi aktivni na veliko področjih in se moramo časovno uskladiti. Poleg tega pa so med seboj različni – treba je najti način, kako pristopiti do vsakega posebej.

Glede na naše zadolžitve in naloge si moramo znati prisluhniti, da se uskladimo. Pomembna je tudi ustvarjalnost, saj se mladinsko delo spreminja iz leta v leto.

Kako kot vodja youngCaritas motivirati mlade?

Predvsem z različnimi projekti – našo ponudbo aktivnosti. Pomembno pa je tudi druženje, da si vzamemo čas za praznovanje skupnih dosežkov. Neformalna druženja, da smo človeški in se znamo poveseliti.

Zakaj je za mlade pomembno prostovoljstvo?

S tem razvijajo svoje talente, veščine, kompetence. S prostovoljnim delom tudi raziskujejo, kaj jih v življenju veseli, kaj bi radi počeli. Odkrivajo nove talente, za katere morda sploh niso vedeli, da jih imajo.

Trudimo se, da je youngCaritas tudi spodbudno okolje, kjer lahko mladi delajo napake in se na njih tudi učijo.

Kaj ti pomeni, da kot vodja youngCaritas deliš svoje izkušnje naprej?

Pomembno mi je, da imajo mladi dobre mentorje. Svoje izkušnje in znanje moramo predajati naprej mladim prostovoljcem.

Kaj je pri youngCaritas najtežje?

Časovno usklajevanje – aktivni smo na različnih področjih in se težko uskladimo. Včasih bi morala biti tudi na treh lokacijah na hkrati :) Vendar se na koncu vedno uskladimo.

V ekipi smo med seboj različni in imamo različne poglede na kakšne stvari. Treba je biti tudi prilagodljiv, da se uskladimo, kar nam na koncu vedno uspe.

Kaj te pri youngCaritas najbolj razveseli?

Doseženi cilji, ko v živo vidimo, kako je nek projekt prinesel konkretne rezultate. Na primer, ko vidim nasmehe starejših ob zaključku projekta Pismo za lepši dan. Lepa pa je tudi sama pot, kjer spoznavamo nove ljudi in uporabimo vso svojo ustvarjalnost in iznajdljivost, da na koncu pridemo na cilj.

Ko dosežemo cilje, me veseli, da si v youngCaritas znamo vzeti čas za praznovanje, pogled na prehojeno pot, pa tudi načrtovanje za naprej, da smo še boljši ☺.

na obisku

NA OBISKU V MATERINSKEM DOMU V MOZIRJU IN ŽALCU

Dragica Veček

Materinska domova Mozirje in Žalec svoj socialnovarstveni program izvajata pod okriljem Nadškofijske karitas Maribor.

Družina in dom naj bi bila varno okolje, kjer se družinski člani združujejo v skupnih aktivnostih, skupaj bivajo in so si v vsestransko podporo. Dogaja pa se, da slabi odnosi, nasilje, alkohol in ostalo pretrgajo družinske vezi. V teh primerih so materinski domovi in sorodne organizacije namestitvene oblike prve socialne pomoči.

Naša domova delujeta od leta 2006 oz. 2007. V okviru verificiranega programa stanovalkam in otrokom usposobljeno osebje nudi podporo ob trenutni akutni situaciji, skupaj z njimi išče poti in rešitve ter pomaga pri oblikovanju načrta za prihodnost. Večina žensk je v zelo slabem psihofizičnem stanju, v fazi razveze ter sovpadajočih postopkov, kjer strokovni delavci nudimo oporo in sodelujemo v pripravi materialov za postopke. Več mater je nameščenih v materinski dom z napotitvijo CSD-jev, kot zadnja možnost

pred upravnim postopkom odvzema otrok. Naše strokovno delo je temu prilagojeno. V primerih različnih deložacij ali dolgov prav tako skupaj s stanovalkami iščemo poti in možnosti reševanja nastale situacije.

Naše delo ni le terapevtsko, je predvsem edukativno in usmerjeno v napredek osebnostne rasti posameznice ter učenje osnovnih veščin, kot so gospodinjstvo, kuhanje, pranje, vzgoja otrok in krepitev delovnih in higienskih navad.

V letih delovanja smo, če smo le imeli prostor, sprejeli vse, za katere so institucije zaprosile. Tako se tekom let srečujemo s stanovalkami različnih starosti: imeli smo 16-letno mamico, nekaj časa pa smo kot premostitev imeli tudi dve invalidni osebi z gibalno oviro v starosti nad 70 let. Glede zdravstvene diagnostike imamo vseskozi nameščene matere z diagnosticiranimi psihiatričnimi obolenji, ki prejemajo kontrolirano medikamentozno podporo. Imeli smo dve mami na metadonu ter eno mamo, ki je bila v rizični stopnji alkoholizma. Glede narodnosti vseskozi nameščamo tudi tujke, ki zaradi jezikovnih in etičnih barrier zahtevajo poseben pristop in večinoma prihajajo z nerešenimi statusi ter z neurejenimi socialnimi transferji za tu rojene otroke.

Vseskozi se zaposlene zavzemamo v prvi vrsti za dobrobit otrok ter za čim uspešnejšo edukacijo mater za vstop v samostojno življenje.

DRAGICA VEČEK, mag. socialnega dela, prava in specialna pedagoginja, sem že 14. leto vpeta v življenje in delo domov. Glede na to, da se počasi približujem dnevu, ko se bom upokojila, imam seveda dolgoletno kilometrino na področju dela z ljudmi. Pred to zaposlitvijo sem bila šestnajst let svetovalna delavka na osnovni šoli, kjer sem tudi poučevala in izvajala ter organizirala različne tabore, bila mentorica mlajšim deklicam v šahovskem krožku ter mentorica dramskega krožka. Naslednjih osem let sem preživela kot specialna pedagoginja za delo z vedenjsko in osebnostno motenimi otroki v vzgojnem zavodu. Vsa leta, do prihoda v materinski dom, sem aktivno delovala pri RK Slovenija. Te izkušnje so se in se kažejo pri delu v

POČITEK

Ivica Čermelj

Od leve proti desni:
Melita Leskovšek,
Dragica Veček,
Anita Kovačec

materinskih domovih kot zelo dobrodošle. Za delo v materinskih domovih je zame zelo pomembna empatija, skozi katero se pri stanovalkah, ki so vse ob prihodu čustveno in energetsko ohromljene, na subtilni ravni skuša razvijati sposobnost za lasten napredek v smeri samomotivacije posameznice.

ANITA KOVAČEC sem diplomirana socialna delavka s predhodno izobrazbo vzgojitelj predšolskih otrok. V materinskih domovih delam že peto leto. Menim, da je pri našem delu najpomembnejše konstruktivno sodelovanje z ostalimi strokovnimi sodelavkami ter povezovanje in dopolnjevanje z vsemi institucijami, kjer so te matere, žene ter njihovi otroci stranke v postopkih.

Pri svojem delu se srečujem z izrazito žalostnimi usodami in se mi zdi zelo pomembna motivacija za razre-

ševanje problemske situacije, saj le tako lahko pričakujemo pozitivno rešitev.

Pri aktivnostih, ki jih izvajamo v skupini, me veseli, kadar nam uspe ženske in otroke povezati v skupnih delovno-rekreacijskih akcijah, predvsem ko vidim, da se ženske razbremenijo in sprostijo ter mnogokatera najde svoje neodkrite talente. To me osebno motivira in mi daje zagon za iskanje rešitev njihovih stisk in nezavednih težav.

MELITA LESKOVŠEK delam v materinskem domu kot strokovna sodelavka že 13. leto. Tekom tega obdobja se srečujem z različnimi življenjskimi zgodbami in težavami, ki so ob namestitvi družine na prvi pogled videti nerešljive, a se ob naši podpori vseeno dobro končajo. Posebej me veseli, da tudi po odhodu stanovalke ohranjajo stike z nami. Še vedno se na nas obračajo, kadar potrebujejo kakšno informacijo, nasvet ali pridejo le na kavo s kakšno veselo novico. Če prosijo, jim tudi še naprej pomagamo z materialno pomočjo. Delo kot tako je zahtevno in velikokrat stresno, saj se dogaja, da je treba tudi med vikendi ali ponoči intervenirati zaradi bolezni ali drugih stisk. Je pa vseeno dober občutek, ko vidim, da je ženska napredovala na področju osebnostne rasti ter ostalih področjih, pomembnih za samostojno življenje.

Izhodišče današnjega premišljevanja je počitek. Če pogledamo v literaturo, bomo v zvezi s tem našli: dnevni, nočni, tedenski, letni, bolniški, upokojenski, večni počitek. Ko so me prosili za nekaj misli o počitku, sem najprej pomislila na predzadnje naštetega, saj sem se pred kratkim upokojila. Res je namreč, da ko se upokojiš, se nekatere prioritete postavijo drugače, so pa posledica že prej pridobljenih navad.

Sedaj ko sem v pokoju, si lahko brez slabe vesti privoščim ležanje na tleh na sveže pokošeni travi, si dovolim čutiti njeno mehko, občutiti njen vonj in občudovati modro nebo nad seboj. »Slávi, moja duša, GOSPODA. GOSPOD; moj Bog, zelo si velik, veličastvo in sijaj si oblekel, ogrnjen s svetlobo kakor s plaščem, razpenjaš nebo kakor šotor, na vodah postavljaš gornje sobe, voz si delaš iz oblakov, hodiš na perutih vetra, vetrove delaš za svoje poslance in ognjene plamene za svoje služabnike« (Ps 104,1-4).

Le kdaj sem to nazadnje počela? Kot otrok pogosto. Odraščanje na kmetiji je s seboj potegnilo določene navade, ki so bile za kmečko okolje normalne oz. zaradi načina dela lahko rečem celo obvezne. Zgodnje vstajanje je avtomatsko potegnilo za seboj utrujenost in posledično počitek po kosilu. Starši so si privoščili kratek spanec, otroci pa smo se nekje v senci na vrtu ulegli na deko in brali.

Svet dan je bila tudi nedelja. Takrat ni bilo kmečkih opravil. Poskrbeli smo le za živino, da ni bila lačna. Ob nedeljah smo tudi radi odhajali z očetom na obisk k starim staršem v sosednjo vas. Vsak teden je imel eden od nas že v naprej rezerviran sedež ob njem na kolesu. »Šest dni opravljajte delo, sedmi dan pa je sobota, dan počitka s svetim shodom; ne opravljajte nobenega dela, to je počitek za *GOSPODA, kjer koli prebivate*« (2 Mz 23,12).

Nedelja nam je na voljo kot dan urejanja človekovih odnosov z Bogom, z nami samimi, drugimi in s svetom. Nedelja je dan vstajenja, »prvi dan« novega stvarstva, katerega prvina je človeštvo, vstalo z Gospodom, zagotovilo končne preobrazbe vse ustvarjene stvarnosti. Poleg tega nam ta dan oznanja »človekov večni počitek v Bogu«. Tako krščanska duhovnost povezuje počitek s praznovanjem. Človek je nagnjen k odrivanju premišljevalnega počitka na raven neustvarjalnega in nekoristnega. Pri tem pozablja, da tako jemljemo delu, ki ga opravljamo, najpomembnejše: smisel. Poklicani smo, da v svoje delo vključimo do vzetnost in zastonjskost, ki sta nekaj drugega kakor golo brezdelje. Gre za drugačno vrsto delovanja, ki spada k našemu bistvu. Tako človeško delo obvarujemo pred praznim aktivizmom, pa tudi pred pretira-

nim pohlepom in zožitvijo vesti, ki vodi k zasledovanju zgolj osebne koristi.

Z odraščanjem, šolanjem, zaposlitvijo in sprejetjem vloge žene in mame v družini je pogosto zmanjkalo časa za nedeljski počitek, kaj šele za dnevni počitek. Zaradi rednih nedeljskih in nočnih dežurstev je bilo treba delo opraviti v preostalem času, ki je bil na razpolago. V takih trenutkih preobremenjenosti, ki se, če se ne znaš ustaviti, lahko hitro prevesi v izgorelost, sem se pogosto spomnila na svojo staro mamo in njene napotke za življenje. »*Otrok moj, ko boš imela dela čez glavo in ne boš vedela, kje začeti, se za trenutek*

usedi, umiri, kratko premisli. Ko se boš usedla in umirila, boš znala izbrati, kaj je nujno opraviti takoj in kaj lahko počaka za jutri.«

Zapoved tedenskega počitka je pri Hebrejcih velevala, da je treba sedmi dan počivati, »*da si odpočijeta tvoj vol in osel in si oddahneta sin tvoje dekle in tujec*« (2 Mz23,12). Počitek je razširitev pogleda, ki nam omogoča, da spet priznamo pravice drugih. Tako dan počitka, katerega središče je evharistija, razliva luč na ves teden in nas opogumlja, da se posvetimo skrbi za naravo in uboge.

SRCE, ODPRTO ZA VES SVET

papež Frančišek

Vir: Vsi smo bratje, okrožnica papeža Frančiška o bratstvu in družbenem prijateljstvu, Založba Družina

Odlomek je iz četrtega poglavja: *Srce, odprto za ves svet*

Krajevno in svetovno

Naj spomnim: »Napetost nastaja tudi med globaliziranjem in lokaliziranjem. Paziti moramo na svetovno razsežnost, da ne bi padli v vsakdanjo majhnost. Hkrati ni primerno, da bi izgubili izpred oči to, kar je povezano s krajem in nam pomaga z obema nogama stati na tleh stvarnosti. Če so poli med seboj povezani, preprečujejo, da bi padli v eno od obeh skrajnosti. Ena skrajnost je, da državljani živijo v abstraktnem in globaliziranem univerzalizmu ... Druga skrajnost je, da postanejo folklorističen muzej na kraj navezanih puščavnikov, ki so obsojeni, da vedno ponavljajo iste reči, nezmožni, da bi jih pritegnila novost in da bi občudovali lepoto, ki jo Bog deli onkraj njihovih meja.« Gledati je treba globalno, kar nas osvobaja domačijske ozkosrčnosti. Ko dom ni več družina, temveč ograja, celica, nas globalno osvobaja, saj spominja na končni dom, ki se bliža polnosti. Hkrati pa je treba iskreno sprejeti lokalno razsežnost, saj ima nekaj, česar globalno nima: vlogo kvasa, bogatenja, spodbujanja k pripravljenosti na subsidiarnost. Zato sta svetovno bratstvo in družbeno prijateljstvo v vsaki družbi nelo-

čljiva in sobivajoča pola. Njuno ločevanje vodi v škodljivo iznakaženost in razdvojenost.

Pridih krajevnega

Rešitev ni v odprtosti, ki se odpoveduje lastnemu zakladu. Kakor se namreč ni mogoče pogovarjati z drugim brez svoje identitete, tudi ni mogoča odprtost med narodi, če pri tem ne izhajamo iz ljubezni do zemlje, naroda in kulturnega bogastva. Ne morem se srečati z drugim, če nimam tal, na katerih stojim in sem vanje zakoreninjen. Kajti le na tej osnovi lahko sprejemam bližnjikov dar in mu podarim kaj pristnega. Drugačnega je mogoče sprejeti in priznati vrednost njegovega izvirnega prispevka le, če sem sam trdno povezan s svojim ljudstvom in svojo kulturo. Vsakdo posebej ljubi lastno deželo in odgovorno skrbi zanjo ter se trudi za lastno državo, prav tako, kot mora vsakdo ljubiti in skrbeti tudi za lasten dom, da se ne zruši, ker tega pač ne bodo naredili sosedje. Tudi blaginja sveta zahteva, da vsakdo varuje in ljubi lastno deželo. V nasprotnem primeru bodo posledice nesreče ene države vplivale na ves planet. To je utemeljeno na pozitivnem pomenu pravice do lastnine: kar imam, bom tako varoval in obdeloval, da bo lahko prispevalo k blaginji vseh.

Poleg tega potrebujemo zdravo in bogato izmenjavo. Življenjska izkušnja določenega kraja in določene kulture je temelj, ki nas usposablja za tehtanje različnih pogledov. Kdor takšnih izkušenj nima, si jih zlahka ne more pridobiti. Človeštvo ne sme postati

enovita, poenotena in popredalčkana domena ene same prevladujoče kulture, ki bo na koncu izgubila barve mnogoploščka (poliedra) in postala zoprna. Gre za skušnjavo, ki jo poznamo iz starozavezne pripovedi o babilonskem stolpu. Zidanje stolpa, ki naj bi segal do neba, ni šlo v korak z enotnostjo med različnimi narodi, da bi se lahko sporazumevali v skladu s svojo drugačnostjo. Nasprotno, šlo je za zmoten, iz ponosa in človeškega pretiravanja porojen poskus za vzpostavitev enotnosti, ki je bila v nasprotju s tistim Božjim načrtom, ki ga je v svoji previdnosti določil za narode (prim. 1 Mz 11,1-9).

Obstaja lažna odprtost do vsega človeštva, ki je plod plitke površnosti tistega, ki se ni sposoben popolnoma ukoreniniti v lastno domovino, ali onega, ki nosi s seboj nerazrešeno zamero do svojega naroda. V vsakem primeru »moramo vedno razširjati pogled, da bi spoznali večjo dobroto, ki nam vsem koristi. To je seveda treba storiti brez bega ali izkoreninjenja. Potrebno je poganjati korenine globlje v rodovitno zemljo in zgodovino svojega kraja, ki je Božji dar. Človek dela v malem, s tem, kar je v njegovi bližini, vendar z razširjenim pogledom. (...) To ni niti globalnost, ki uničuje, niti partikularnost, ki je nerodovitna,« je mnogoplošček, kjer je – medtem ko ima vsaka plošča svojo vrednost, »celota več kakor del in je tudi več kakor njihov seštevek«.

ZAKLJUČEK LITERARNEGA NATEČAJA »SMEJ SE!«

Jana Flajs

Slovenska karitas je v povezavi s preventivno akcijo 40 dni brez alkohola v sodelovanju z Javno agencijo za varnost prometa in Zavodom Med.Over.Net že šesto leto zapored pripravila nagradni literarni natečaj. **Natečaj je potekal od 2. marca do 8. aprila 2022.** K sodelovanju so bili povabljeni učenci od 6. do 9. razreda osnovnih šol in dijaki srednjih šol, da s svojimi razmišljanji in izdelki prispevajo k spreminjanju odnosa do alkohola. Letošnja spodbuda je potekala pod naslovom »Smej se!«.

Prejeli smo **172 zelo lepih literarnih del z 51 različnih šol.** Strokovna komisija je pregledala in ocenila vse prejete izdelke: pesmi, zgodbe, eseje, stripe ... V vsa ta dela so mladostniki vključili svoja razmišljanja o družbi brez alkohola in o tem, kako lahko življenje brez njega vpliva na nas.

Učencem in dijakom se zdi problematika alkoholizma v Sloveniji zelo pereča. In enako, kot se odrasli počutimo ob tem malce nemočne, se počutijo tudi mladi. Zdi se, da je le peščica takih, ki imajo »zdrav odnos« do alkohola. Prejeli smo lepe spodbude za naprej. Pomen in vsebina zmernosti počasi prodirata v pore našega razmišljanja. Mladi lahko skozi tovrstne natečaje najdejo moč za način življenja in zabavo, ki bo vesela, sproščujoča, prijateljska – a zanjo ne bo potrebna kapljica alkohola.

Podelitev nagrad najboljšim 15 avtorjem literarnih prispevkov je preko videokonference potekala v torek, 18. 5. 2022, ob 17h. Vsem sodelujočim in njihovim mentorjem se še enkrat zahvaljujemo za sodelovanje.

Rezultatih najboljših del:

Od 1. do 4. mesta:

Ana Poljanšek – Draga mama,
OŠ Šenčur, 9. razred
mentorica: Ana Marija Lednik

Ana Kumperger – Nikoli več,
Gimnazija Center – Celje, 2. letnik
mentorica: Tanja Tratenšek

Lara Bole – PPT-predstavitev,
OŠ Dobravlje, 8. razred
mentorica: Nina Trebovc

Lana Sovič – Smej se in ne pij,
OŠ Stročja vas, 9. razred
mentorica: Petra Šijanec Koren

Ostali rezultati so objavljeni na spletni strani: www.karitas.si

Julija Weiss
Alkoholne zgodbe,
 5. mesto
 SŠ za strojništvo,
 mehatroniko in medije,
 3. letnik
 mentorica:
 Brigita Renner

Draga mama!

En dan. En dan in te ni več. En dan od zvoka siren, ki v moji glavi ne pojenja. Mar je bilo tako težko nehati? Vidiš najstnika, ki naj bi mu vzor bila ti?

V šoli sem poslušal o posledicah kajenja, pitja alkohola, jemanja drog ... Ogromno je resničnih zgodb o voznikih, ki so vzeli življenje nedolžnim ljudem. Ti nisi imela izpita, voziti sploh nisi znala. Toda ta omama, ki jo povzroča alkohol, ta omama te je zvabila na pot. Nisi mogla poiskati pomoči?

Opazujejo me. Vem. Gledajo me skozi stekleno steno in pazijo, da si česa ne naredim. Naročili so mi, naj ti pišem o svojih tegobah, da mi bo tako lažje. Pa mi ni.

Ko sem prišel domov, te ni bilo. Mislil sem, da si, tako kot vedno, v baru. Na poti tja pa te vidim ležati na tleh.

Mama! Komaj 14 sem star ...

Alkohol ti je zastupil jetra, preobremenil ledvice ... Tako je rekel zdravnik. Se spomniš, kako je bilo, preden je odšel oče? Preden je zaprl oči, me je še zadnjič pogledal in rekel: »Alkohol ni rešitev!« Nato je odšel.

Ko sem te opazoval, sem vedel, da je imel oče prav. Jaz dneva v dan si bila bolj utrjena, blede, neprespana, oči so bile rdeče obrobene in na trenutke me nisi prepoznala. Mene, svojega sina.

Izgubila si službo in ni ti bilo lahko. Vendar si imela mene in očeta, svojo družino, in stala sva ti ob strani. Ni se ti bilo treba zateči k pivu in žganim pijačam. Le vinu si se izogibala, saj si ga v izgubljeni službi pila s sodelavci ...

Vidiš, koliko opazim?

Lahko bi bilo drugače. Že takoj na začetku bi se lahko odpovedala alkoholu, potem bi si poiskala službo in oče ne bi odšel in vsi bi še vedno skupaj živeli z mojim bratcem ali sestro ... Čutim, da sem tudi jaz kriv za njegovo/njeno smrt.

Prej bi ti moral poiskati pomoč, moral bi spregovoriti v šoli, moral bi preprečiti očetov odhod ... A zdaj preteklosti ne morem spremeniti ... Lahko pa prihodnost.

Moji otroci ne bodo imeli od alkohola zasvojenih staršev, ker si tega ne zaslužijo. Naučil jih bom, da pobeg ni rešitev. Vedno bodo pri meni našli oporo, ramo, na katero se bodo lahko naslonili, in človeka, na katerega se bodo lahko zanesli.

Hvala ti, draga mama, za vse lepe spomine. Upam, da se imaš dobro, da me gledaš in podpiraš. Veš, kako je imeti občutek nemoči? Pomagaj mi spremeniti svet. Človeško življenje je pomembnejše od trenutka užitka in omame.

Z ljubeznijo, vedno tvoj, Sin

Ana Poljanšek, 1. mesto
 9. a, OŠ Šenčur
 mentorica: Ana Marija Lednik

Nikoli več

če bi lahko prelistala nekaj poglavij nazaj
bi večkrat s prstnimi blazinicami risala po rosni šipi
in manjkrat na mizi pustila
svinčnik z zlomljeno konico
raztrganim pismom ob njem
namesto alkohola bi po mojih žilah
tekla evforija preteklega dne
namesto cigarete bi v roki
držala tvojo dlan
bil si ujet kot pena na valovih
preden je priplavala do najinih golih nog
če bi lahko prelistala nazaj
bi manjkrat preklinjala
se večkrat zahvalila
v jarke ne bi metala praznih steklenic vodke
raje bi s tabo v parku nabirala narcise
kot sem z babico pri šestih letih
ob robu gozda iskala zvončke
namesto belega prahu
bi vase vdihavala vonj tvojih las
vanilje s priokusom kostanjevega medu
raje bi s tabo teptala pšenico v obliki naju
in s prepirom v ozadju popravljala radiator
s katerega bi v ritmu Beethovnov 5. simfonije
kapljala voda
kot pa ti z razpokanimi rokami
na pokopališču prižigala svečo
ob triletnem fantku
ki se igra s tvojim najljubšim avtomobilčkom

Ana Kumperger, 2. mesto
2. letnik, Gimnazija Celje – Center
mentorica: Tanja Tratenšek

koper**RAZSTAVA LIKOVNIH DEL
»UMETNIKI ZA KARITAS« V PIVKI**

Zinka Vadnjal

V torek, 19. aprila 2022, smo v galeriji Krpanovega doma v Pivki odprli razstavo likovnih del. Veseli smo, da je bila ta razstava že drugič pri nas in je ostala do 6. maja.

Večina likovnih del je nastala v likovni koloniji Umetniki za Karitas, ki je vsako leto v mesecu avgustu na Sinjem vrhu. Geslo 27. kolonije je »Z očetovim srcem«.

Likovni pedagog Jože Bartolj je zapisal: *»Sinji vrh je v povezavi s Karitas postal zbirališče umetnikov, ki darujejo svoj talent in čas, ki to delajo brezplačno in dobrodelno, prihajajo z vseh koncev sveta, različnih pogledov, a vendar združeni v klicu po pomoči.«*

Vsa njihova dela so naprodaj, izkupiček pa je vedno namenjen otrokom, družinam in posameznikom, ki so v stiski.

Za prostor je poskrbela direktorica Zavoda za turizem Pivka Jana Gržinič. Razstavo sta postavila likovni umetnik Igor Zimic in akademski slikar Lucijan Bratuš.

Pred odprtjem razstave je bil kratek program, ki ga je povezovala voditeljica Pivške območne Karitas Zinka Vadnjal. Navzoče je nagovoril župan Občine Pivka Robert Smrdelj, ki je poudaril pomen dobrodelnosti in darovanja svojega dela in časa za ljudi, ki potrebujejo pomoč. Z lepim, ubranim petjem nas je razveselila Ženska vokalna skupina Šmihel, ki nam je zapela dve pesmi. V razumevanje globljega pomena likovnih del nas je popeljala likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, ki zna s svojim bogatim poznavanjem likovne umetnosti na prijeten, poslušalcem razumljiv način opisati umetniška dela in predstaviti njihove avtorje. Odprtje razstave je z blagoslovom sklenil pivški župnik Marjan Škvarč, ki je tudi predsednik Pivške območne Karitas.

Naj se razstava umetnikov za Karitas, ki vselej potuje po Sloveniji in Evropi, dotakne tudi naših src in nas spodbudi k nakupu.

BLIŽA SE KONEC ŠOLSKEGA LETA

Tatjana Rupnik

14

Približujemo se koncu šolskega leta, ki ga že vsi nestrpnost pričakujemo. V programu Popoldan na Cesti delamo s polno paro, saj poleg učne pomoči teče tudi veliko drugih aktivnosti. Posebej je treba poudariti, da je to čas, ko so otroci pod velikim pritiskom v šoli, saj je mesec maj poln preverjanj znanja in zaključevanja ocen. Takrat pa se odprejo tudi druge težave, ki jih v programu rešujemo z individualnimi pogovori. Problem je v tem, da starši od otroka in nas pričakujejo, da bodo njihovi otroci v kratkem času popravili vse za nazaj. Težko je gledati otroka, ki mora v kratkem času popraviti več predmetov, zato se poskušamo s starši pogovoriti, naj v prihodnje otroku poiščejo pomoč čim prej, in ne na koncu šolskega leta.

Mesec in pol pred koncem šolskega leta smo v programu izpeljali še eno počitniško varstvo. Prvomajске počitnice so bile sicer kratke, a skupaj z animatorji smo pripravili zanimiv program. Kako poteka dan v počitniškem varstvu? V času zbiranja se pogovarjamo ob čaju in piškotih, igramo različne družabne igre, predvsem pa je ura namenjena temu, da otroci počnejo, kar sami želijo. Nato sledijo vodene aktivnosti. Prvi dan smo izdelovali sveče, pri čemer so otroci zelo lepo sodelovali. Všeč jim je bil postopek in to, da lahko beli vosek obarvamo tako, da stopimo barvne voščence. Medtem ko se je vosek hladil, so s servetno tehniko okrasili kozarčke. Nato smo skupaj odšli na igrišče, kjer so potekale različne aktivnosti, od iger z žogo, socialnih iger do prostega igranja. Sledilo je toplo kosilo, nato pa še različne aktivnosti po želji otrok. Sedem ur hitro mine, a smo vsi že z veseljem pričakovali drugi in s tem zadnji dan počitnic. Iz konzerv smo izdelovali lončke za svinčnike. Konzervo

smo ovili z vrvico in nanjo prilepili različne okraske. Otroci so zelo veseli, da lahko domov odnesejo konkreten izdelek, ki ne bo samo okras, ampak bo služil svojemu namenu. Zadnji dan počitniškega programa smo namenili tudi predstavitvi letovanja v Soči, ki se ga otroci zelo veselijo, in še preden smo razposlali vabila na letovanje, smo imeli zapolnjena oba termina, ki sta namenjena otrokom našega programa.

Pred nami je pester Marijin mesec, a verjamem, da bo ob medsebojni vsem uspelo uspešno zaključiti šolsko leto in da bodo nato otroci zaslužno uživali počitniške dni.

SREČANJE STAREJŠIH IN BOLNIH

Mateja Milost

V soboto, 7. maja 2022, je v župniji Kristusa Odrešenika v Novi Gorici potekalo srečanje starejših in bolnih. Po dveh letih omejitev druženja v živo je srečanje pripravila Župnijska karitas.

Na povabilo se je odzvalo okoli 55 starejših, ki so se v spremstvu svojih najbližjih ob 10. uri dopoldne zbrali v domači cerkvi. Najprej smo skupaj prisostvovali sveti maši, ki jo je vodil g. Alojzij Kržišnik, ki je vsem udeležencem podelil tudi zakrament bolniškega maziljenja.

Po maši je sledilo prijetno druženje in pogostitev, kjer smo ob sproščenem klepetu poskusili vrsto domačih dobrot, ki so jih pripravile dobre gospodinje in članice Župnijske karitas.

Srečanje se je zaključilo v vedrem vzdušju, zaslišalo se je tudi domače petje, veselje na obrazih pa je pričalo o želji po čimprejšnjem vnovičnem snidenju. Pred odhodom domov smo starejšim izročili še simbolično »sladko popotnico«, potem pa smo se z veseljem in hvaležnostjo poslovili.

Zahvala za izvedbo srečanja gre gospodu Alojziju Kržišniku, članicam Župnijske karitas in vsem, ki so dali svoj doprinos k organizaciji tega lepega dogodka.

Ljubljana

ŠE JE LUČ

Rozalija Jeglič

Meditativno-dobrodelni koncert za Ukrajino

*Tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
tisoč in tisoč zvez med nami,
da gre po svetu – rama ob rami –
svetloba z nami.*

Vse teče, teče in se stiša v tišino.

Samo hiša, v kateri duh biva, je neminljiva.

Tone Pavček

Na prav poseben način smo v petek, 22. 4. 2022, v velikonočni osmini nadaljevali praznovanje Jezusovega vstajenja. Vzhodni kristjani imenujejo ta teden »svetli teden«, ime je povezano z lučjo. Meditativno-dobrodelni koncert v župnijski cerkvi v Vodicaх je bil namenjen trpečemu ukrajinskemu narodu, ki je sredi vojnih grozot ujet v trpljenje. Prižgane lučke pred cerkvijo in po sredini cerkve bi lahko gorele na mnogih svežih in tudi prezrtih grobovih v Ukrajini. Nas pa so povezale s solzami mnogih, ki so izgubili svoje ljubljene.

Umirjen orgelski preludij (Tomaž Kremžar) je bil svečan uvod v koncert, ki so ga dopolnile izbrane uvodne besede gospe Tanje Dominko. Izpostavila

je, da za vse žalostne tam v daljavi sveti velikonočna sveča. V duhu želimo biti povezani z vsemi v Ukrajini in Rusiji, ki so izgubili svoje najdražje. Bolečina matere mojega prijatelja ali sovražnika ni nič manjša, ko v rokah drži mrtvega sina. Povabljeni smo bili, da svoje misli usmerimo v prošnjo, da bi kljub preizkušnjam zaradi vojne v Ukrajini zmogli verovati in ljubiti.

Sodelovala je tudi gospa Inna Demchenko Frelich, Ukrajinka, ki živi v Medvodah in je prevajalka. Povabilu se je prijazno odzvala in v program predlagala ukrajinsko pesem Ne joči, mami. Nastala je po strašnih dogodkih leta 2013 in 2014 na Majdanu, glavnem trgu ukrajinske prestolnice Kijev. Šlo je za revolucijo dostojanstva, ko so Ukrajinci zbrali evropsko, demokratično smer in niso hoteli več v sovjetsko preteklost. Poslušali smo še dve pesmi Toneta Pavčka: Drobtinice in Popotnik. V ukrajinskem jeziku je pesmi prebrala Inna Demchenko Frelich, v slovenskem jeziku jih je prebral Peter Podgoršek.

15

S. Klara Jarc nas je v žaru velikonočnega jutra povabila k molitvi desetke »Ki je od mrtvih vstal« častljivega dela rožnega venca za trpeči ukrajinski narod. Pred vsako zdravamarijo smo poslušali meditativno misel različnih avtorjev. Sodelovale so šolske sestre iz samostana v Repnjah in prostovoljke Župnijske karitas Vodice.

Med posameznimi sklopi in molitvijo rožnega venca so meditativne misli pevci dopolnili s premišljenim glasbenim izborom.

16

Po izpostavitvi Najsvetejšega so litanije Matere Božje zapeli moški v prezbiteriju. Za mnoge v cerkvi je bilo to najlepše duhovno in umetniško doživetje.

Blagoslov nam je podelil gospod župnik France Mervar. Sledila je pesem Jezus naš je vstal od smrti. Gospod Rado Čuk je v zaključnem nagovoru izrazil globoko in toplo zahvalo vsem, ki so sodelovali v pripravah, vsem sodelujočim na koncertu in vsem, ki so se odzvali povabilu, da pomagajo z darovi. Iz cerkve so nas pospremili še zadnji akordi orgel, ki so tisti večer zvene zelo veličastno. Pri izhodu so nas prostovoljke Župnijske karitas Vodice pogostile z domačimi dobrotami. Večer je bil lep, miren in besede so o koncertu govorile le v presežnikih. S hvaležnostjo lahko povemo, da smo zbrali 3.600 €. Denar je že nakazan na Slovensko karitas za pomoč Ukrajini. Hvala darovalcem, vsem in vsakemu posebej.

Koncert je bil izveden pod pokroviteljstvom Župnijske karitas Vodice. Največja zasluga gre pevcem, ki so dali pobudo, ter seveda vse nastopajočim. Gospod Rado Čuk je pripravil odličen scenarij, za zvok in osvetlitev je poskrbel Jakob Čuk, vabilo in programski list je oblikovala Monika Čuk. Vsem iskrena hvala.

Vsaka misel, vsaka pesem se je navzočih nas dotaknila na prav poseben način.

*... Ne joči, mami, še vedno sem živ,
nikoli več ne bom stal pred teboj,
mami,
nikoli več se ne bom vrnil.
Nikoli ne boš postala stara mami.
Oprosti mi, mami, še vedno sem živ ...*

Mykola Čorny

TUJEC SEM BIL IN STE ME SPREJELI

Marta Šuštar

Trpljenje ljudi v Ukrajini je ganilo tudi srca ljudi v Dobropolju. Trenutno je v naši župniji nastanjenih 12 beguncev. Srečanja z njimi so ganljiva, saj odkrivajo njihove žalostne življenjske zgodbe. Mirno in urejeno

življenje njih in njihovih družin se je v hipu spremenilo in jih pognalo v tuji svet.

Sodelavci Župnijske karitas smo pomagali pri pripravi in opremljenosti bivalnih prostorov, sedaj pa po najboljših močeh pomagamo s hrano, higienskimi in šolskimi potrebščinami, obleko, po-

steljnino, stvarmi za opremo stanovanja ... Mnogi župljani so odprli svoja srca in pomagajo na najrazličnejše načine. Dogovorjeni smo, da begunci Župnijski karitas sporočijo, kaj potrebujejo, potem pa sodelavci Karitas, ki smo v vsaki vasi, to zberemo ali kupimo s sredstvi, ki se zberejo na računu ŽK, in jim izročimo. Kar nekaj ljudi se je javilo, da so plačali celoten enkratni nakup hrane. Neki gospod je kupil dve mikrovalovni pečici in ju izročil družinam beguncev. V veliko pomoč so tudi boni, ki smo jih dobili od ŠKL.

Begunci so zelo hvaležni in se nam stalno zahvaljujejo ter zatrjujejo, da molijo za nas vse in za Slovenijo. Neka gospa, begunka, mi je rekla: »Hudo je, ker je vojna, ampak če je ne bi bilo, mi ne bi poznali Slovenije, ne vašega lepega kraja in ne vaše dobrote.« Starejši gospod pa je rekel: »Hvaležen sem, da lahko živimo tukaj v miru, da ni siren, ni bomb, a boli me srce in duša. V Ukrajini imam sina, vnuke ...« in solze so mu zalile oči.

Materialna pomoč je gotovo potrebna, saj so mnogi prišli samo z vrečko in nekaj najnujnejšimi stvarmi. Vendar se to ne da primerjati z dobroto tistih ljudi, ki so odprli svoje hiše, stanovanja in s tem dejansko podarili del sebe in uresničili Jezusove besede: »Tujec sem bil in ste me sprejeli« (Mt 25,35). To je takole opisala gospa, ki je sprejela dve begunki:

Ali me sprejmeš?

*Mati piše pismo belo: »Sin, si živ? Ne pišeš nič.«
Pismo v štajersko deželo v kljunčku nese droben ptič.
/ Tam, kjer gore so Karpati, tam ni hiš ne belih cest.
Tam na zeleneči trati grob stoji, na grobu križ. / Tam se
droben ptič ustavi, pismo belo izpusti. Veter zašumi
po trati, grob pa tiho govori: / »Reci mamici preljubi,
da mi je prav lušno tu. Naj še ona pride k meni, jaz ne
morem več domov.«*

Vojna, ponovno vojna. Kako strašna beseda, kako težka resnica. Tako zelo blizu naše domovine.

Sirene naznanjajo krute napade. Strelno orožje pa ne izbira le materialnih ciljev, ampak naše brate in sestre.

Ljudje, ranjeni na duši in telesu, bežijo in iščejo zavetje pred to norostjo. Matere z otroki, starčki in nemočni. V vseh pa se skrivaš ti, moj Jezus.

Sprašujem se, kaj lahko naredim zate, Jezus, prav jaz. Trudim se živeti po Božji postavi, molim, obiskujem sv. mašo, se udeležujem raznih skupin, ki delujejo v naši župniji ... In ni težko darovati od svojega imetja. Je to dovolj? Kaj naj naredim prav v tem trenutku, da bom tvoj učenec?

Čisto tiho sem zaslišala nežen glas: »Sprejmi me za nekaj časa v svoj dom, daj mi ključ tvojega vhoda, sprejmi me skupaj z mojo veliko bolečino, ponudi mi MIR in STREHO nad glavo. Tam, od koder prihajam, je zelo hudo.«

Sedla sem na stol. Po rokah in nogah sem čutila mravljince. Kako naj odgovorim? Jezus, ali te zares ljubim? Ali te resnično gledam v teh trpinih?

Minilo je kar nekaj časa, da sem odgovorila z DA. Objela me je velika radost, katere se ne da opisati. V naš dom smo za nekaj časa sprejeli dve gospe iz Ukrajine. Doživeli smo vstajenjsko jutro, ki se ne konča. Vsak dan doživimo nekaj lepega v odnosu z njima. Eden najlepših pa je morda tale dogodek. Nekdo nas je vprašal, kako se sporazumevamo. Ena od gospa je odgovorila: »S srcem!«

Andreja Prijatelj Kuralt

ROMANJE V BOGOJINO

Polona Miklič

Po dveh letih premora smo konec aprila naše prostovoljce ponovno povabili na zasluženo romanje in druženje. Tokrat sta naša dva avtobusa zavila proti vzhodu. Le kam je boljše iti po duhovno hrano in dobro voljo kot v Prekmurje! Pred leti smo že bili v deželi štokelj, romali smo v Turnišče, tokrat pa smo za naš romarski cilj izbrali Plečnikovo mojstrovino, cerkev Gospodovega vnebohoda v Bogojini. Snežno bela bogojinska cerkev, »bela golobica«, kot ji rečejo, nas je že iz daljave pozdravila z okroglim zvonikom, ki se kot Božji prst dviga v nebo. Prvotno cerkev, ki je stala na tem mestu, je Plečnik iz spoštovanja do dela »naših očetov« ohranil in jo vključil v načrte nove. Stara cerkev, katere zgodovina sega daleč v srednji vek, tako stoji še danes in služi kot preddverje, skozi katerega vstopamo v novi, Plečnikov del.

Maševal je naš predsednik Marko Čizman, po maši pa nas je lepo sprejel in pozdravil domači župnik gospod Stanislav Zver, ki nam je tudi pojasnil

bogato simboliko cerkve. Vzeli smo si čas in se v miru sprehodili po cerkvi, pred vhodom naredili nekaj »gasilskih« fotografij za spomin, nato pa se je naša romarska karavana napotila do vasice Selo, kjer smo si v družbi prijaznega in duhovitega vodnika ogledali rotundo iz 13. stoletja, ki je posvečena sv. Miklavžu oziroma Nikolaju. Stavba okroglega tlorisa, pokrita s skodlasto streho z lesenim zvonikom, je gotovo edinstvena pri nas. Tako kot te prevzame njena zunanost, te očara tudi s freskami bogata notranjost cerkvice, kjer so še danes občasno maše. Zapeli smo ob spremljavi Markove kitare in preizkusili njeno akustiko ter tako ustvarili prav posebno vzdušje.

Po dödolih in gibanici smo, kot se spodobi, dan zaključili »med rož'cami« ☺. Ustavili smo se namreč v tropskem vrtu, spoznali njegovo bujno rastlinje ter napolnili naša avtobusa s čudovitimi orhidejami. Rožice pa ne bodo edini spomin na to romanje – ostal bo predvsem tople občutek, da smo se sodelavci, ki nas družijo skupni cilj, ponovno srečali, se družili, nasmejali in skupaj preživeli krasen dan.

IZOBRAŽEVANJA ZA KREPITEV DIGITALNIH VEŠČIN

Tina Petkovšek

18

V današnjem času je uporaba računalnika ali pame-tnega telefona že skoraj neizogibna. Ti nadvse zmogljivi napravi nam lahko resnično olajšata življenje, če ju seveda znamo uporabljati, kar pa ni vedno najbolj enostavno. Z namenom, da bi posameznikom pomagali pri razvijanju in krepitvi digitalnih veščin, Škofijska karitas v sodelovanju s Slovensko karitas izvaja izobraževanja po **župnijskih Karitas**, kjer se učimo osnov uporabe elektronske pošte, spletnega nakupovanja, elektronskega bančništva, elektronskega naročanja k zdravniku, uporabe aplikacije Zoom ... Vsekakor se trudimo, da so izobraževanja v čim večji meri prilagojena udeležencem in njihovim željam, zato je tudi program odvisen od tega, česa se želijo udeleženci na izobraževanjih naučiti.

Do sedaj smo uspešno zaključili že tri sklope izobraževanj, in sicer na Župnijski karitas Cerknica, Preška in Vrhnika. V prihodnjih mesecih imamo še nekaj prostih terminov, zato ste župnijske Karitas lepo vabljeni, da se nam oglasite, in z veseljem bomo organizirali izobraževanje tudi pri vas. Če bi si želeli individualnega učenja, pa nam lahko pišete na tina.petkovsek@lj.karitas.si in si rezervirate termin v eKamri. To je prostor, ki je namenjen individualnemu razvijanju digitalnih spretnosti in se nahaja v naših prostorih (Poljanska cesta 2, Ljubljana). Tako v eKamro kot tudi na organizirana izobraževanja lepo vabljeni vsi, ne glede na vaše predznanje.

V LETOŠNJEM LETU SMO OKREPILI NAŠE DELO

Milena Cerar

Prostovoljke ŽK Dob pri Domžalah smo v zadnjih dveh letih epidemije poskrbele za vse pomoči potrebne v župniji in poskušale ohraniti tudi stik s starejšimi preko pošiljanja voščilnic po pošti.

V letošnjem letu smo spričo ukrajinske krize svoje delo okrepile. Konec januarja smo ob upoštevanju epidemioloških ukrepov začele z delavnico kvačkanja. Čeprav smo bile začetnice, je pod vodstvom naše mentorice do cvetne nedelje nastalo okoli 200 lepih kvačkanih pirhov. Ponudile smo jih župljanom ob zbiranju prostovoljnih prispevkov za Ukrajino.

Na pobudo župnika g. Jureta Ferleža se je v drugi polovici marca začela 14-dnevna župnijska zbiralna akcija za Ukrajino. Zbirali smo posteljnino in brisače, hrano, antibiotike in analgetike, sanitetni material, plenice in higienske vložke. Prostovoljke smo v tem času vsak dan eno uro popoldne darovana materialna sredstva osebno prevzemale, dvakrat v tednu pa tudi dopoldne. Odziv je bil zelo dober, dobrosrčnost nekaterih darovalcev je bila res občudovanja vredna. Poseben izziv za našo manjšo ŽK je bil vse zbrano skrbno pregledati, sortirati in zapakirati v kartonske škatle. V želji, da bi pomoč čim prej prišla do ljudi v stiski, je g. župnik kar sam s kombijem odpeljal zbrani material Marijinim sestrar v majhno ukrajinsko mesto Tury Remety ob slovaško-ukrajinski meji. Ob tem jim je izročil tudi zbrana finančna sredstva. Ker je bilo zbrane- ga veliko in so ljudje še kar prinašali, je čez en teden vožnjo do Ukrajine ponovil.

Umiritev epidemije nam je omogočila tudi obdaro- vanje starejših in bolnih pred velikonočnimi prazniki. Naših obiskov so bili iskreno veseli, pa čeprav so nekateri potekali samo na pragu ali na dvorišču.

Na lep majski dan smo se prostovoljke skupaj z g. župnikom odpravile na romanje. Obiskali smo Ljubno na Gorenjskem. Naselje je stisnjeno ob vzpetino, na kateri se nam pogled ustavi, preden z avtoceste zavijemo za Brezje. V ta kraj so pred 300 leti ljudje romali k Mariji, šele nato so začeli romati na Brezje. Sprejel nas je župnik g. Jože Tomšič, nekdanji dobski kaplan. Od tam smo se šli priporočiti še Mariji Pomagaj na Brezje in se ustavili v Radvljici na kosilu.

Prostovoljke ŽK Dob smo ponosne in hvaležne Bogu, da smo zmogle opraviti v zadnjih mesecih kar zahtevno delo. ŽK se je okrepila in osvežila tudi s prihodom dveh novih prostovoljk, zato upamo, da bomo tudi v prihodnje lahko naredile veliko dobrega.

maribor

HVALA ZA ČAS, DELO, ODPRTÉ DLANI IN LJUBEČE SRCE

Simona Tertinek

Gospod, некоč boš od mene terjal odgovor za moj čas: leto za letom, uro za uro, vsako sekundo.

Gospod, ne manjka nam čas, manjka nam ljubezen. Znova nam jo podari. Kdor ljubi ima vedno čas.

(Paul Roth)

5. 4. 1992 je bila ustanovljena Župnijska karitas Kapla na Kozjaku. V karitativni dejavnosti je takrat sodelovalo 21 članov, danes nas je 13. Pridružujemo se različnim akcijam in projektom Nadškofijske karitas Maribor in Slovenske karitas. Zavedamo se, da človeku ni vedno potrebna finančna pomoč, ampak je mnogokrat bolj potrebna prijazna beseda, topel nasmeš in dragocen čas za pogovor.

Izvedli smo več dobrotelčnih prireditvev oz. koncertov, s katerimi smo pomagali invalidom, pomoči potrebnim pri reševanju stisk, materinskemu domu, beguncem, oskrbovancem v domu Čebele in drugim.

Udeležujemo se naddekanijskih srečanj Karitas, izobraževanj in srečanj prostovoljcev, plenuma in romanja v organizaciji NŠKMB, dobrotelnega koncerta Podari upanje v Mariboru, dekanijskih duhovnih vaj. Ob tednu Karitas zbiramo ozimnico in hrano, ki jo oddamo na Nadškofijsko karitas Maribor. Udeležujemo se zahvalne maše na Ponikvi in Klica dobrote v Celju.

Udeležili smo se regionalne konference Caritas Europa na Brezjah.

Skozi leta smo izvedli številne akcije in srečanja, ki so postala tradicionalna: praznovanje materinskega dneva, na cvetno soboto obiščemo in obdarimo varovance v domu Hmelina, na binkošti organiziramo srečanje starejših, bolnih in invalidov naše župnije. Organizirali smo mnogo romanj za župljane, obiskali smo različne romarske cerkve. Pri načrtovanju romanj smo upoštevali zmožnost in sposobnost romarjev. Tekom leta skupaj z vaško skupnostjo in Rdečim križem obiščemo župljane, ki praznujejo obletnice ali osebne jubileje. Sodelujemo pri srečanju obletničarjev, pripravimo miklavževanje za otroke. Že nekaj naših družin je bilo na letovanju v Portorožu. Z NŠK Maribor občasno prejmemo šolske potrebščine za nekaj naših otrok. Skrbno in z veliko ljubeznijo smo obdelovali župnijski vrt. Imamo različne delavnice, kjer izdelujemo voščilnice, adventne venčke ... Lani smo ob božiču obiskali naše starejše in bolne ter jim podarili paket. Prioriteta so nam ljudje iz naše okolice – po možnostih, ki so nam dane, odgovarjamo na njihove stiske in preizkušnje. Dobro sodelujemo z Vaško skupnostjo Kapla, Rdečim križem Kapla in podružnično osnovno šolo Kapla na Kozjaku, Nadškofijsko karitas Maribor in Centrom za socialno delo Radlje ob Dravi. V dosedanjem delovanju smo prejeli številna priznanja in zahvale za karitativno delo. Vse, kar sem zapisala, pa je le utrinek 30-letnega dela.

Na našem srečanju ob obletnici zahvalo namenjamo gospodu Darku Bračunu, generalnemu tajniku Nadškofijske karitas Maribor, da je prišel med nas, da smo skupaj obeležili to lepo obletnico. Veseli smo, da smo o vseh dogajanjih vedno seznanjeni in lepo sodelujemo. Hvala za vaš pogled v naše poslanstvo, za iskrenost in za uvid našega dela naprej.

Iskreno se zahvaljujem našemu gospodu župniku Jožetu Motalnu za spremljanje, za vse spodbude, nasvete in za njegov čut dobrotelnosti.

Naša Karitas vseh 30 let deluje pod vztrajno in vneto voditeljico gospo Marijo Kašman. Skupaj smo preživeli veliko preizkušenj, težkih in lepih trenutkov. Vsak kristjan je poklican, da pomaga in rešuje stiske

sodobnega človeka, vi ste bili poklicani in poslani med nas s posebno milostjo in popolno predanostjo. Skupaj izpolnjujemo Jezusovo zapoved Ljubezni. Izrekamo vam zahvalo za vse požrtvovalno in trdno delo, vodenje in pripravljenost za služenje. Iskrene čestitke ob tem jubileju.

Zahvaljujemo se vsem sodelavcem in članom naše Župnijske karitas, nekdanjim in zdajšnjim. Hvala vam za vaš čas, delo, odprte dlani in ljubeče srce. Naj

bodo še naprej blagoslovljeni vsi vaši koraki. Zahvala velja vsem našim dobrotnikom, ki nas podpirate z molitvijo in darovi. Vse, kar delamo, delamo prostovoljno. Hvaležni smo za dar služenja. Zadovoljni smo, da smo vztrajni in pomagamo, pa čeprav z malimi dejanji. Svetega Duha prosimo, naj nas vodi pri našem poslanstvu, da bi znali prepoznati stiske današnjega časa. Prosim Božjega blagoslova za vse, kar bomo delali v prihodnje.

mednarodna dejavnost

LIBANON KLIČE NA POMOČ

Jana Lampe

Konec aprila letos sem obiskala Libanon, kjer na Slovenski karitas v sodelovanju s Karitas Libanon pomagamo najranljivejšim preko triletnega projekta Celostna oskrba sirskih begunk, žrtev na podlagi spola v Libanonu, ki ga sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve RS. Glavni namen mojega obiska je bil obiskati zavetišča Karitas Libanon, kjer izvajajo te programe, se srečati z zaposlenimi in žrtvami nasilja ter prisluhniti njihovim zgodbam in potrebam. Ob obisku sem doživela, kako Karitas Libanon z veliko profesionalnostjo in hkrati srčno skrbjo nudi **dolgotrajno oskrbo in pomoč najranljivejšim skupinam prebivalstva, kot so ženske, dekleta in njihovi otroci, ki so žrtve spolnega, fizičnega, verbalnega in čustvenega nasilja ter tudi trgovine z ljudmi in suženjskega dela v gospodinjstvih**. Med njimi so večinoma begunke iz Sirije in delavke migrantke iz drugih držav Azije in Afrike.

Slovenska karitas preko omenjenega projekta v dveh zavetiščih na skrivnih lokacijah žrtvam nasilja s financiranjem omogoča namestitve, prehrano, higiensko potrebščino, zdravstveno oskrbo, psihosocialno in pravno pomoč na sodiščih. V sklopu projekta smo obnovili tudi šest sob, da so primerne za izolacijo. Tako lahko tudi v času covida vstopajo v zavetišča nove žrtve.

Ob srečevanjih z njimi sem spoznala, da so zelo ranjene in travmatizirane osebe, še posebej mladoletne žrtve, ki pridejo pogosto v zavetišča noseče, saj so bile mnoge posiljene, zlorabljene, najpogostejše od sorodnikov. Mnogokrat so zelo travmatizirani tudi otroci, ki so včasih posredno, včasih pa tudi neposredno žrtve družinskega nasilja. Vsaka zgodba žensk, deklet je boleča, ob pripovedovanju so tekale solze. Doživijo tako hude travme, da morajo nekatere zaradi psihičnih težav v bolnišnično oskrbo. Vsako izmed žrtev v zavetiščih želi Karitas opolnomočiti, da bodo lahko začele v dostojanstvu, ko pridejo iz zavetišč. Učijo jih tudi različnih spretnosti, npr. šivanja, friziranja, kuhanja, dekoracije slaščic, kar jim bo lahko po vrnitvi v normalno življenje omogočilo zaslužek. Na njihovo željo v enem izmed zavetišč redijo tudi kokoši, koze – tako imajo

Izdelki sirskih begunk žrtev nasilja v zavetiščih Karitas v Libanonu.

Pomoč Karitas v Libanon s paketi s hrano.

Skupaj s sodelavkami Karitas Libanon v zavetišču za mladoletna begunska dekleta, ki so žrtve nasilja.

Karitas v zavetiščih posveča posebno skrb tudi otrokom sirskih žensk begunk.

Žrtve nasilja se v centrih Karitas Libanon učijo različnih veščin.

Begunske ženske se v zavetiščih Karitas Libanon učijo različnih veščin, ki jim bodo pomagale pri preživetju ko pridejo iz centra.

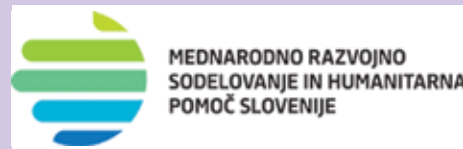
Učenje o človekovih pravicah v zavetiščih za žrtve nasilja.

domača jajca, mleko, hkrati pa je skrb za živali tudi delovna terapija. Najlepše je, ko na obrazih teh žensk, deklet zopet vidiš nasmeh. Naš projekt iz Slovenije je trenutno edini, ki podpira delovanje zavetišč. Prosimo nas, da tudi v prihodnje ne pozabimo nanje.

Ob srečanju z vodstvom Karitas Libanon, kjer so mi predstavili celotne razmere v državi, sem bila šokirana tudi nad stanjem v državi, kjer je gospodarsko-socialna kriza vse globlja. Država že 11. leto gosti okoli 800.000 beguncev iz Sirije. Močno jo je prizadela tudi epidemija covida. Eksplozija v Bejrutu leta 2020 je vzela mnoga življenja in uničila veliko infrastrukture glavnega mesta, ki še danes ni vsa obnovljena. V zadnjih letih **državo hromi še gospodarska kriza, ena najhujših na svetu v zadnjih desetletjih, ki z veliko inflacijo zmanjšuje vrednost dolarju, kar potiska večino prebivalstva na rob preživetja.** Prebivalci Libanona tako kot mnogi v drugih državah sveta v zadnjem mesecu občutijo tudi posledice vojne v Ukrajini: rastejo cene hrane in goriv. Posledica te krize je, da imajo v Libanonu električno energijo s strani države samo eno uro dnevno, ker država nima denarja, da bi plačala nafto za električno energijo. Kdor ima sredstva, plačuje za energijo iz privatnih generatorjev. Tako ljudje zelo težko živijo. V bolnišnicah primanjkuje kadra, ker so v času covida mnogi odšli delat v tujino, kjer so boljši pogoji za plačilo in delo. Ljudje zaradi krize nimajo možnosti plačati zdravstvenega zavarovanja, primanjkuje vseh zdravil. Sodelavci Karitas

Libanon so povedali, da določena zdravila za svoje uporabnike iščejo tudi v več deset lekarnah. Hkrati pa v svojih socialnih centrih mnogim pomagajo z osnovnimi zdravili, saj si jih sicer ne morejo privoščiti. Primanjkuje tudi hrane, ker so v veliki meri odvisni od uvoza. **Karitas Libanon je zaradi stanja v državi, kjer je tri četrte prebivalstva pahnjenega v revščino, v zadnjem letu z osnovno pomočjo v hrani pomagala okoli milijon prebivalcem.** »Vsakodnevno se moramo sodelavci Karitas odločati, komu bomo pomagali, kdo od ljudi, ki prosijo za pomoč v hrani, je bolj reven, saj enostavno ne moremo pomagati vsem. V vrstah stojijo tudi zaposleni, kot so na primer učitelji, ki so prej dobro živeli. Ljudje, ki so pred krizo prejeli okoli 1.000 dolarjev plačila za svoje delo, danes dobijo samo 50 dolarjev. Cene osnovnih dobrin pa se višajo. Tisti, ki so imeli na banki svoje življenjske prihranke, jih sedaj nimajo več, ker banke enostavno nimajo denarja,« mi je povedal predsednik Karitas Libanon, duhovnik Michel Abboud.

Libanon ob vseh stiskah, ki jih doživlja, na žalost postaja ena izmed pozabljenih kriz. Vse manj je finančne pomoči iz tujine, tudi s strani organizacij Karitas, saj so sedaj v medijskem ospredju druge krize. Ljudje v Libanonu pa zelo trpijo in živijo v velikem pomanjkanju ter nas kličejo na pomoč. V primeru, da se te krize ne bo začelo reševati, bodo morali mnogi Libanonci, ki so sicer zelo optimističen in vesel narod, zapustiti svoje domove in iskati boljše priložnosti v tujini. **Na Slovenski karitas želimo odgovoriti temu klicu revnih v Libanonu, zato vas vabimo k solidarnosti. Svoj dar lahko prispevate na:** Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, namen: Pomoč Libanon, sklic: 00 880. Iz srca hvala za vsak dar! Naj libanonski svetnik Šarbel Makluf, ki je trindvajset let kot puščavnik živel v kapeli maronitskega samostana, izprosi čudež za libanonski narod in vse narode sveta, ki so sedaj v velikih preizkušnjah in trpljenju, da bodo zopet lahko živeli v miru in dostojanstvu.

Srečanje s predsednikom Karitas Libanon, duhovnikom Michelom Abboudom

PROFESIONALNA, A SRČNA KARITAS V EVROPI

Jana Lampe

Letošnjo regionalno konferenco Caritas Europa v maju je gostila Karitas Grčije. Potekala je v Atenah. Zbralo se nas je 124 predstavnikov iz 39 Karitas v Evropi.

22

Mir, solidarnost in poslanstvo pomoči ljudem v stiski so glavni poudarki tega srečanja. Ob tem moramo biti sodelavci Karitas profesionalni, hkrati pa srčni in empatični, predvsem pa v službi, ljudi, ki nas potrebujejo.

Udeleženci smo se srečevali v tematskih delavnicah, kjer smo se pogovarjali, kako slediti znamenjem časa in pozitivno odgovoriti na aktualne potrebe, povezane s posledicami covida, vojne v Ukrajini in skoraj nevidnimi, a vendar neizbežnimi posledicami podnebnih sprememb, ki jih najrevnejši najbolj občutijo. O teh temah smo razmišljali in delili svoje izkušnje v skupinah, ki smo jih sestavljali predstavniki različnih držav, s pomočjo metode pogled, presodi in deluj.

Skupaj smo izbrali tri priporočila, ki jim želimo pri svojem delu v prihodnje dajati prednost:

- v posvetovalne odbore vključiti ljudi, ki jim služimo, in vzpostaviti druge ukrepe za spodbujanje njihovega opolnomočenja;
- okrepiti Karitas v poslanstvu Cerkve in delati na sodelovanju z lokalno ravno;
- omogočiti strukture za lažje in boljše vključevanje mladih in žensk v Karitas na vseh ravneh, vključno z upravljanjem.

Predstavniki youngCaritas iz Slovenije in drugih držav, ki so bili tudi pomemben del konference in prihodnosti Karitas, so v posebnih skupinah podelili svoje izkušnje in pripravili usmeritve za nadaljnje delovanje ter vključevanje mladih v Karitas. Kako pomembno je vključevanje žensk v vodstvene organe Karitas, pa se je videlo pri izvolitvi novega izvršilnega odbora Caritas Europe, v katerega bo od skupaj osmih članov vključenih šest žensk. Novi člani prihajajo iz Grčije, Ukrajine, Gruzije, Škotske, Italije, Nemčije, Slovaške in Danske. Izmed njih so bili izvoljeni tudi trije člani za reprezentativni koncil Caritas Internationalis. Za predsednika Caritas Europa pa je bil za štiri leta ponovno izvoljen msgr. Michael Landau iz Avstrije.

Z nami sta bila tudi izvršni direktor Caritas Spes iz Ukrajine, fr. Vyacheslav Grynevych, ter predsednica Caritas Ukrajine Tetiana Stawnychy, ki je postala podpredsednica Caritas Europe. Izrazila sta veliko hvaležnost za vso podporo in solidarnost, ki jo s strani cele Evrope čutijo v Ukrajini. Skupaj smo delili veselje, izzive, žalost in bili hvaležni, da smo lahko del te velike družine Karitas.

OBISK PREDSEDNIKA CARITAS EUROPA V SLOVENIJI

Jana Lampe

»Velikokrat se pomoč začne z majhnimi dejanji dobrote, z osebo, ki vidi določeno stisko sočloveka, kar lahko zraste v obsežen program pomoči najranljivejšim. Takih izkušenj je v Karitas veliko. Včasih pa je dovolj prijazna beseda, nasmeh, da nekomu polepšaš dan, teden ...« so bile navdihujoče besede predsednika Caritas Europa in Caritas Austria, msgr. ddr. Michaela Landaua, ki je bil v začetku maja na obisku v Sloveniji.

Ob tem se je srečal z zaposlenimi in prostovoljci Slovenske karitas, še posebej je bil navdušen, da se je v Sloveniji zelo razvila tudi youngCaritas.

Srečal se je tudi z ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, g. Janezom Ciglarjem Kraljem in državnim sekretarjem na Ministrstvo za zunanje zadeve RS, dr. Stanislavom Raščanom. Ob tem je bil zelo vesel dobrega sodelovanja med ministrstvi in Karitas v dobro in pomoč najranljivejših doma in po svetu.

Obiskal je TS Sostro - terapevtsko skupnost za zasvojene s pridruženimi motnjami v duševnem zdravju v sklopu Zavoda Pelikan Karitas, kjer so vključeni v program podelili z njim svoje zgodbe in povedali, da je veliko težkih trenutkov na poti zdravljenja, a hkrati so srečni, da so v tem programu ...

Z ukrajinskimi begunci se je srečal ob obisku Ukrajinskega dobrodelnega centra v Ljubljani, ki ga podpira

Karitas in v sklopu pomoči Škofijske karitas Ljubljana, kjer so mu sodelavci tudi širše predstavili svoje delo.

Srečal se je tudi s predsednikom škofovske konference, doc. dr. Andrejem Sajetom in ljubljanskim nadškofom Stanislavom Zoretom.

Za vse sodelavce Karitas je bilo navdihujoče njegovo predavanje z naslovom »Razumeti in živeti Kari-

tas«, ki smo ga izvedli v sodelovanju s Teološko fakulteto v Ljubljani.

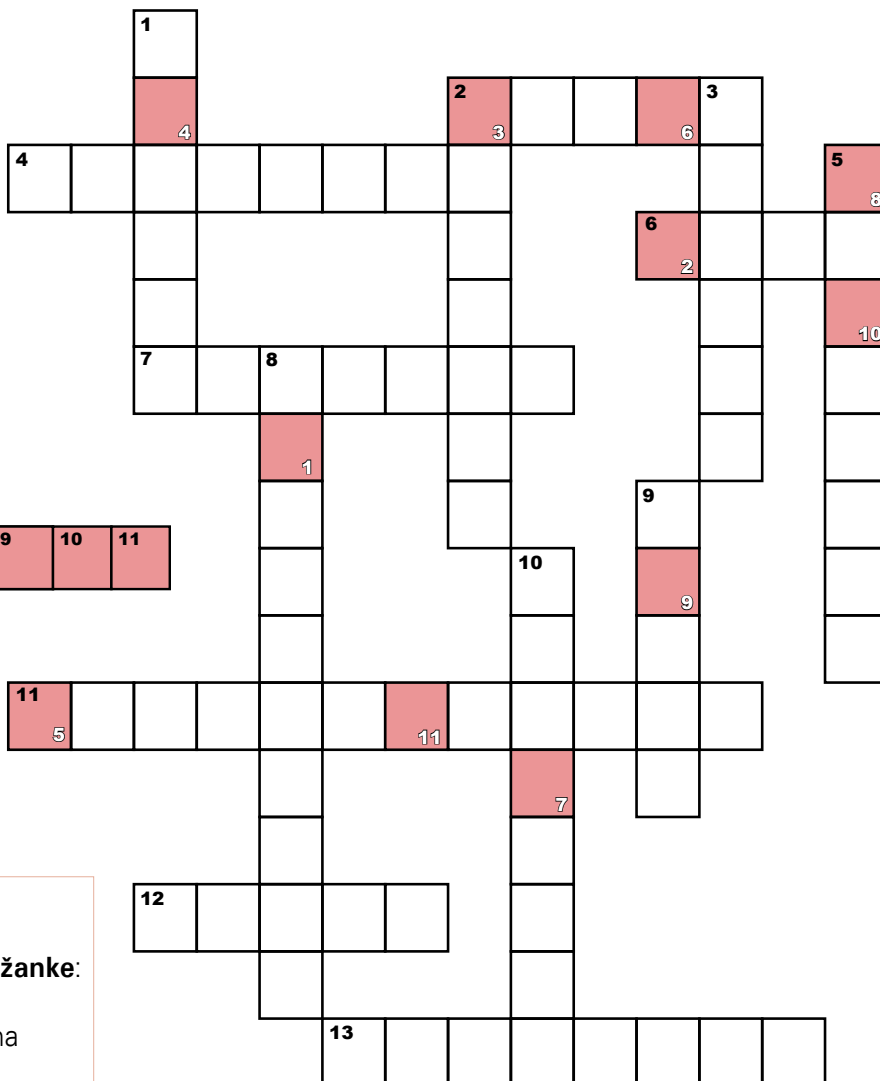
Na novinarski konferenci ob začetku akcije Pomagajmo preživeti in živeti, pa je poudaril, da poleg solidarnosti in pomoči v Ukrajini, ne smemo pozabiti na pomoč ljudem v stiskah po Evropi, tudi Sloveniji, ki zaradi te krize in po epidemiji covida naraščajo.

NAGRADNA KRIŽANKA

junij

Monika Nared

23

Nagradno geslo:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Nagrade za april:

1. nagrada: **majica Karitas**
2. nagrada: **blok Karitas**
3. nagrada: **vrečka youngCaritas**

Geslo aprilske nagradne križanke:
DDEJAVNA LJUBEZEN

Nagrajenci marčevske nagradne križanke:

1. nagrada: **Jože Potrpin**, Radeče
2. nagrada: **Matea Laurentis**, Ljubljana
3. nagrada: **Marija Puc**, Vipava

Vodoravno:

- 2 Simbol miru.
- 4 Vsestranska rastlinica, ki ji pravimo tudi "Marijin plašček".
- 6 1. maj je praznik ...
- 7 Maj je tudi mesec.
- 11 Staro ime za mesec maj
- 12 Apostol, ki je po Jezusovem trpljenju in vstajenju skrbel za Marijo.
- 13 Kraj Marijinih prikazovanj (pri Igu).

Geslo križanke napišite na dopisnico, pripišite ime, priimek, naslov in telefonsko številko ter pošljite do 16. 6. 2022 na naslov: Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana ali ga sporočite po e-pošti: info@karitas.si

S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in kraja bivanja v glasilu Žarek dobrote. Slovenska karitas varuje osebne podatke v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

Navpično:

- 1 Marijin oče.
- 2 Ime angela, ki je obiskal Marijo in ji povedal, da bo postala Božja mati?
- 3 Slovensko Marijino narodno svetišče.
- 5 V Veliki Britaniji velja mesec maj kot državni mesec ...
- 8 Rožni venec.
- 9 Ime Marijinemu zaročencu?
- 10 Majska priljubljena ljudska pobožnost na Slovenskem.

»Velikokrat se pomoč začne z majhnimi dejanji dobrote...« je povedal predsednik Caritas Europa msgr. Michael Landau, ko je obiskal Slovensko karitas.

Ddr. Michael Landau v pogovorom z Dragom Sukićem, vodjo TS Sostro za zasvojene s pridruženimi motnjami v duševnem zdravju.

Podjetje Talisman Tehnologija iz Bobovka je v maju izdelalo in doniralo inovativni pasterizator za kmečke ženske iz Knjaževca, ki so vključene v projekt Karitas. Aktivnost je del projekta razvoja ženskega podjetništva na jugovzhodu Srbije, ki ga sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije.

Srečanje z izvršnim direktorjem Caritas Ukrajine Spes Fr. Vyacheslavom Grynevychim na regionalni konferenci Caritas Europa v Atenah je bilo pristrčno in sočutno.

Pesem je bila spremljevalka na romanju prostovoljcev iz Škofijske karitas Ljubljana na poti v Bogojino.

Dan za rekreacijo sodelavcev Karitas v mreži Nadškofijske karitas Maribor.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

